

คำวินิจฉัยของ นายอุรัส หัวอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๔๕

วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๕

เรื่อง นายทะเบียนพรบการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาวไร่ชوانาไทย

นายทะเบียนพรบการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคราชวิรชชานาไทยไว้ในทะเบียนพรบการเมือง ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๓ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรบการเมือง พรบการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาวรบคือย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคคือ ในวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แต่เป็นวันหยุดราชการจึงครบกำหนดวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ พรรคราชวิรชชานาไทยจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิก และมีสาขาวรบการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา จากการตรวจสอบคณะกรรมการการเลือกตั้งในที่สุดพบว่า พรรคราชวิรชชานาไทยได้ดำเนินการให้มีสมาชิกได้ครบห้าพันคน ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดภายในกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด สำหรับการจัดตั้งสาขาพรรคนั้นดำเนินการไม่ถูกต้อง ๓ สาขา คือสาขาที่ ๑ จังหวัดพิษณุโลก สาขาที่ ๒ จังหวัดภูเก็ต และสาขาที่ ๓ จังหวัดร้อยเอ็ด นายทะเบียนพรบการเมืองจึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาวรคชาวไร่ชوانาไทย สำหรับอีกสาขาหนึ่งไม่จำต้องรับรองการจัดตั้งสาขาวรคเพราเห็นว่า ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนจดแจ้งการจัดตั้งพรบการเมือง พรคราชวิรชชานาไทยมีสาขาวรบการเมืองไม่ครบภาคละหนึ่งสาขา เมื่อพรรคราชวิรชชานาไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ มีเหตุให้ยุบพรบการเมืองได้ นายทะเบียนพรบการเมืองจึงยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคราชวิรชชานาไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พิจารณาแล้ว เห็นว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรบการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ พรบการเมืองนอกจากมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อย

ต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาค ตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดแล้ว ยังต้องดำเนินการให้มีสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาอีกด้วยภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรค พรรคชาวไร่ชาวนาไทยสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของกฎหมายได้เพียงข้อเดียวกล่าวคือสามารถดำเนินการให้มีสมาชิกได้ครบจำนวนห้าพันคน แต่ไม่อาจดำเนินการให้มีสาขาพรรคในแต่ละภาคได้ครบถ้วนภาคได้ กรณีถือว่าพรรคชาวไร่ชาวนาไทยไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๑๕ มีเหตุให้ยกพรรคชาวไร่ชาวนาไทยได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และขอบเขตศาลรัฐธรรมนูญจะสั่งให้ยกพรรคชาวไร่ชาวนาไทย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงมีคำสั่งให้ยกพรรคชาวไร่ชาวนาไทย

นายอุระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ